

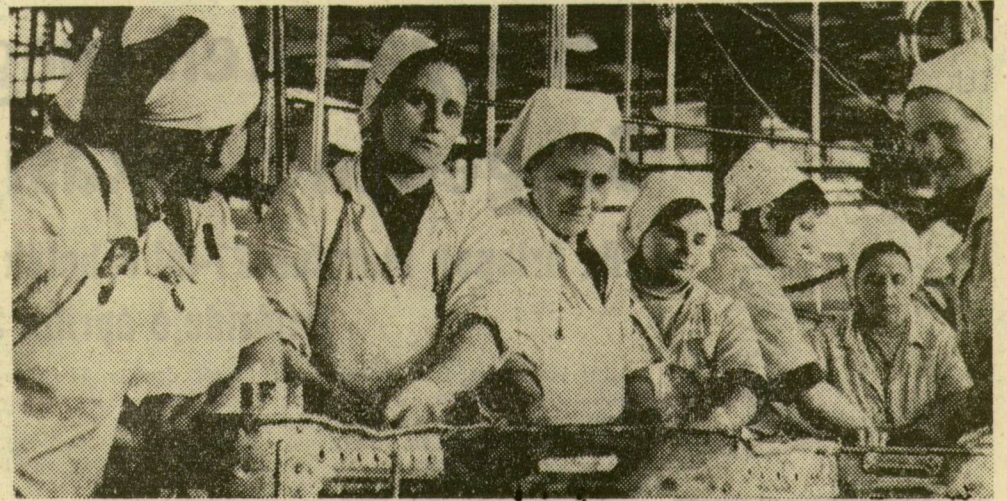
Tanácstagok jelölése Szakmája a városépítés

A Móríz Zsigmond Általános Iskola tornatermébe úttörők kalauzolják az érkezőt. A zsúfolásig telt teremben Takács János, a városi tanács építési és közlekedési osztályának vezetője beszél. Ezúttal azonban nem mint a város materiális életének szakembere áll a hallgatóság előtt, hanem mint a tanácsstagválasztásra javasolt jelölt. Hallgatói a 44-es választókerület lakói. Ő az új tanácstörvényről beszél. Arról, hogy a tanács önkormányzat fokozottabb felelősséggel jár, hogy ezzel még inkább nélkülözhetetlenné válik a lakosság közreműködése a város irányításában. És máris Szeged fejlesztésének, szépítésének és

épülésének dolgai következnek. Az új Tisza-híd, az iparosodás szerepe a város életében, lakásépítkezések és így tovább.
Az újonnan érkezettek már a bordásfal mellett sorakoznak. A tanulók újabb széksort tesznek be az elnöki asztal elé. Az is megtelik. Közben Takács János arról beszél, hogy a lakásépítkezéseknél nagyon lemaradtunk a kapcsolódó beruházásokkal. Hogyan kellene ezen változtatni a negyedik öt-éves terv időszakában. Beszél a tervezett 9600 lakásról, a város kommunális ellátásának fejlesztéséről: a közlekedés, az utak, az egészségügy és a kereskedelem feltételeinek, állapotának javításáról.

Mint javasolt jelölt áll hallgatósága előtt. Itt sem tudja megtagadni önmagát. A városról beszél, annak legfontosabb dolgairól. Hiszen ő szakembere e kérdésnek.

Ezt erősítik meg a felszólalók is. Mindenki mellette szól. Beszélnek munkaszere- tetéről, tudásáról, emberségéről. Arról, hogy a környék óvodájában is megtalálható keze nyoma. Azután magasba emelkednek a karok. Mind a 126 résztvevő ráadja a voksát. Kivétel nélkül. Láthatóan feltétel nélkül megbíznak benne. Hiszen az elnök kérdésére — kíván-e valaki másik jelöltet is állítani? — senki sem jelentkezik.

A gépek mellett

Viszik a gyerekeket a bölcsődébe, óvodába. Rohannak műszakkezdéskor, hogy időben blokkoljanak a portán, és rohannak a nyolc óra elteltével. A boltba, a kicsiért: haza — főzni, mosni, takarítani. Örök körforgás, viszi a sodra a szabad szombatot is, belefurorog a vasárnapba, elér a hétfő reggeli fáradtságig.

Az viszont reménykeltő, hogy a párthatározat, a megyei és a városi pártbizottság állásfoglalása nyomán mindenütt napirendre került a nők gondja, baja. S mind nagyobb tenni akarást táplál az a kérdés: hogyan segíthetnek nekik?

— Milyen is a dolgozó nők helyzete, hol tartanak a segítő tettekben? — kérdeztük a Szegedi Konzervgyárban. Bódis József, a pártcsúcsvezetőség titkára először a gyümölcsüzembe kalauzolt.

KICSIT FÁRASZTÓ

Impozáns, új épület, óriási csarnokok. Modern gépek, gépsorok, kendős, lehétköpenyes asszonyok, lányok állnak mellettük. A konzervgyár dolgozóinak 55 százaléka nő, de itt szinte alig látok férfiembert.

Kistermetű, kedves asszony Szőke Béláné. És Állami-díjas, a tavaly kitüntetett Vosztok-brigád régi és szorgos tagja.

— Ilyenkor télen jó. Dél előtt vagy délután a családdal lehetünk. Hanem az éjszakai műszak a szezonidőben nagyon nehéz.

A család — a férj és a két lány — betölti minden gondolatát. És idejét is. Hogy ebből mennyi megy a pihenés rovására?

— Ha reggelként hazamegyek, tizig alszom, aztán nekilátok a főzésnek. Hogy délre, mire hazajönnek ebédre, készen legyen. Aztán délután pihenek valamiképp. Az alvások között bizony sok munka adódik — meséli az éjszakai műszak utáni programját Szőke Béláné.

Virágh Miklósné viseli még a férje nevét, de már második éve külön élnek. Három gyerek közül kettő nála van. Könnybe boruló szemmel mesél arról, hogy tizenegy éves fiát „elnevelik” tőle.

— Ő az urammal maradt. Engemet nem szerethet, mert az apja megveri érte. Tizen-

két éves kislánnyal, meg négyéves fiacskammal. Táp- ben lakunk édesanyuammal. Nedves a lakásunk. Beadtam az igénylésemet. Az uram? Nem fizet az egy vasat sem! Még nem fordultam bírósághoz — mindez szakadózott mondatokban tör fel belőle.

— Most is vállaltam június 1-től, hogy kéthetenként éjszakás leszek. Kicsit fárasztó, de így többet tudok keresni — folytatja.

Szaktanács. Szereti, amit csinál. A Szakma Kiváló Dolgozója. A nők napjára 400 forint jutalmat kapott.

— Valamiféle segítyt nem kért?

— Nem kértem, de lehet, hogy talán kapnék — mondja a szerény, vékony munkásnő.

Nemrégiben szakszervezeti bizalmiak választották. Köszölte már azt a szándékát is, hogy be akar lépni a pártba.

— Kihez fordult?

— Széll nénihez.

ANYÁK ÉS KISMAMÁK

Vosztok szocialista brigád vezetőjét, aki a megyei pártbizottság tagja —, itt mindenki ismeri, szereti. Úgy is, mint a műhelybizottság titkárát, mint aki tisztában van a dolgozó nők gondjaival, problémáival.

— Igyekezünk segíteni a többcsaládosokon. Itt vannak például a négygyerekes asszonyok, olyan helyre osztottuk be őket, ahol egyéni normában jobban lehet keresni — magyarázza a csupaszív, mindennel törődő asszony.

— Nálunk van a legjobb dolguk — mondja később a terheséről. — Leülnek egy asztalhoz, úgy dolgoznak. Az a kis fiatalasszony, Papp Jánosné is a főzélközémből került ide. Most barackot hámoz. Kipirosodik az arca beszélgetés közben.

— A nyári átlagomat kapom, a 840-es órabért. Tíz éve vagyok a gyárban. Ő lesz a második gyerek, van már egy lányom, 6 éves.

— Igénybe veszi a gyermekgondozási segítyt?

— Úgy gondolom. Jelenleg 150 segélyes kismamát tartanak számon a konzervgyárban.

— És mint Széll néni mondja, kilenc kis jövevényt is. A jövő héten tartanak névadót a legifjabbak számára. Az ősz hajú asszony ellágyulva újságolja: ekkor kapja meg a Géza, Zoltán nevet az ő kis unokája is.

MEGTALÁLNI A MÓDJÁT

az intézkedési tervet. „A nők gazdasági és szociális helyzetének javítására” — mondja a cím. A gazdasági vezetővel, a szakszervezetel, a KISZ-szel együtt kilmunkált anyagban minden tennivaló mellett ott áll az is: mi a határidő, ki a felelős. Egy helyütt sincs külön feltüntetve: felelős a párt-szervezet, de nincs is rá szükség. A kommunisták mindenért felelősek, ami a

párthatározatokból reájuk hárul.

1022 dolgozó nő érdekében most azon kell munkálkodniok, hogy a kitűzött feladatok minél teljesebben s időre valósuljanak meg. Például az, hogy a jó képességű nőket támogassák a továbbképzésben. Vagy, hogy az új vezetők, helyettesek kinevezésénél azonos feltételek mellett legyenek „udvariasabbak” a nődolgozó javára.

— Az már megvalósult, hogy az év első öt hónapjában 25—30 nő kivételével a többiek két műszakban dolgoznak — mondja a párttitkár. A három vagy több gyermekeseket a nyári túlórák vasárnapokon csak önkéntes jelentkezés esetén foglalkoztatjuk.

— Hány asszonyt érint ez?

— Viszonylag sokat. 37 háromgyermekes, 7 négygyermekes, 3 ötggyermekes és 4 hatgyermekes anyát. Az ő helyzetüket így is, de egyebekben is méltányolnunk kell.

A gyári felmérés szerint kiváló munkájáért sok nő részesült kitüntetésben, az összes kitüntetettek 69 százaléka közülük került ki. A nők aránya az összes segélyezettbe viszonyítva csak 26 százalék. Erre is figyelni kívánunk, s a nagycsaládok, az egyedül álló anyák helyzetére különösképp. A vállalatnál egyébként nem kevesebb, mint nyolcvan egyedül élő, csak önmagára utalt gyermekes anya van; május végéig megvizsgálják szociális körülményeiket, a gyerekek elhelyezését, ennek alapján próbálnak majd helyzetükön javítani.

Az otthoni második műszak könnyítésére kihirdetés edebet is vásárolhatnak az asszonyok. Most felvetődött a kihirdetés vacsora gondolata is. Van gyári bolt — havi 120 ezer forintos forgalommal —, idén azt is felméri, van-e igény a műszak előtti rendelésre, ez esetben munkavégzéskor kész csomagok várhatják majd a hazasietőket.

„El kell kezdeni a gyermekintézmények üzemelését” — ez a mondat a tanácsal közös beruházással épülő új, 75 férőhelyes bölcsődére- óvodára vonatkozik. Bizony, a meglévő 160 férőhelyes helykihasználással dicsekedhet.

Persze a felsoroltakon kívül még hosszú lajstroma van a teendőknél. S a pontok közé is sok alpontot kell beszúrni bizonyára, szükség és célszerűség szerint, a napi munka során.

„Nemcsak a központi szervek kezében vannak eszközök és lehetőségek, de helyben is” — mondotta Kádár János, a X. kongresszus zárószavában — „és ha nem egy 23 tagú kormány, vagy egy száztagú Központi Bizottság, hanem tíz- és százezer felelős vezető fog mindezzel komolyan foglalkozni, akkor helyben megtalálják a ki nem használt lehetőségeket, tartalékokat, eszközöket a helyzet javítására.”

Simai Mihály

Alkalmom a megismerésre

A fonalfeldolgozó vállalat portáján készségesen igazítják el az érkezőket. Még tízenöt percnyi út vár a nyomutatóra a jelölőgyűlés megkezdéséig, de néhányan már idejében biztosítani akarják ülőhelyüket a teremben. A lassú járású, de élénk szemű nyugdíjasok korán megöltik a széksorokat. Egymás szavába kapva értékelik az eddigi kerületi tanácstagok munkáját. A halk zibongásból egy-egy név szűrődik ki. A fiatalab- bak sietve, sokan még munkaköpenyben érkeznek az utolsó pillanatokban is.

Miután az elnöki asztal mellett helyet foglal a körzet két lakója, Frank Béláné, a rókusai pártszervezet vezetője tagja, az idei választásokról kezd beszélni. Elcsendesedik a terem, a későn érkezőket lepisszentlik a többiek. Az arcokon figyelem, az idősebb asszonyok

fejről lekerül a kendő, hogy minden szót jól halljanak.

Dr. Pintér Aladárné tanítónő, a rókusai nőbizottság titkára azokról a változásokról és tervekről beszél, amelyek a lakosság javaslatai alapján születtek meg. Az emberek elismerő bólintással súgnak össze. Az eddig is minden tervet — a Tavasz utcai kenyérgyárnak, az utak korszerűsítésének hírért — hallható örömmel nyugtázzó bácsi a járási rendelőintézet építésének hallatára végképp nem bírja magában tartani véleményét, ami ilyen tömören tör ki belőle: „Ez igen!”. És a jövőidulatú tekintetek egyetértésről tanúskodnak. Amikor elhangzik a 80-as választási körzet tanácstagjelöltjének neve: Jaksa Istvánné, fűrkésző, kíváncsi pillantások futnak végig az arcokon. Néhányan, akik nem ismerik, nem is titkolják ezt.

Az utolsó sorban feláll egy ősz hajú nyugdíjas: „En nem ismerem.” Kettlen, hárman csatlakoznak hozzá: „En sem, én sem.” A meglepően fiatal, kissé megilletődött jelölt feláll, hogy mindenki jól láthassa. De tudják jól, a megismerés nemcsak eny- nyiből áll. Jaksa Istvánné ebben az évben kezdi tanács- tagi munkáját. A Börön- dös Ktsz dolgozója, a rókusai népfrentbizottság aktív tagja, a körzet lelkiismeretes lakóbizottsági elnöke. Leg- többen ebben a minőségben ismerhették eddig.

Solyosi Lajos, volt ke- rületi tanácstag az első, aki az új jelöltet támogatja: „Elhangzott mellettém, hogy nem ismerik. Nem abban a lakóbizottságban tevékeny- kedett, ahova a felszólalók tartoznak. Nem azon múlik, hogy ismerik, vagy nem. Alkalmat kell adnunk neki, hogy megismerhessük; hogy dolgozzon.” „Úgy van” — szólal meg a mögöttem ülő. — „Azért is javasolom az elvtársnőt — folytatja a fel- szólaló —, mert olyan fiatal. Kell ide már a friss erő.”

Egymás után szólnak fel Jaksné mellett a munkatársak, a szomszédok. Szót kérnek a jelentkezők között olyan jelölők is, akik az elhangzott ajánlások alapján ismerték meg a fiatalas- szonyt. Véleményüket Mucs Ferencné így summázza: „Mi bízunk benne — és hisszük, ez jobban fogja őt doppingolni. Javasolom, hogy őt jelöljük.”

Egy-egy helyeslő mondat, dicsérő szó szinte minden- kiben megfogalmazódott. S aki szólásra nem emelte ke- lasztókerületét (vasöntöde), mely délután 3 órakor lesz.

Holnap és keddi jelölőgyűlések

Holnap, hétfőn az 1-es számú szegedi tanács- tagi választókerület tanács- tagjelölő gyűlése a népfrentszékház- ban (Vörösmarty uca 3.), a 17-esé az egyetem Ady téri épületében, a 70-esé az új tarjáni iskolában, a 65-ösé a gedői iskolában (József A. sgt. 116.), az 59-esé a Felső Tisza-parti gimnáziumban, a 86-osé a béketelepi pártház- ban, a 84-esé az erőműben (Kossuth L. sgt. 89.), a 63- asé a Zalka M. iskolában (Brüsszeli krt. 37.), az 58- asé az Élelmiszeripari Főiskolá- ban (Marx tér), a 107-esé a Szél utcai óvodában, a 118- asé a Szabadság téri óvodá- ban.

Kedden a 39-es számú ta- nács- tagi választókerület je- lölőgyűlése a Dózsa Gy. ált. iskolában, a 29-esé a Mérey utcai ált. iskolában, a 12-esé a Semmelweis Kollégium- ban, a 7-esé a Ságvári gim- náziumban, a 16-osé a Ta- nárképző Főiskolán, a 37-esé a Dugonics ált. iskolában, a 42-esé az újszegedi pártház- ban, a 79-esé a rókusai isko- lában (Kossuth L. sgt. 37.), az 58-asé a Szilléri sugáru- ti

ált. iskolában, a 71-esé az új tartjáni iskolában, a 88-asé a petőffitelepi II. pártházban (József A. sgt. 167.), a 99-esé a vasöntödében, a 109-esé a siketnémet intézetében (Bé- csi krt. 36—38.), a 117-esé a Hámán Kató ált. iskolában (Dobó u. 42.).

Valamennyi tanács- tagjelölő gyűlés este fél 6 órakor kez- dődik, kivéve a 99-es vá- lasztókerületét (vasöntöde), mely délután 3 órakor lesz.

KGST- megbeszélés

A Központi Földtani Hivatal, az Országos Vízügyi Hivatal Vízkutató és Fűró Vállalata, valamint az Or- szágos Földtani Kutató és Fűró Vállalat szakértőinek közreműködésével Szentend- rén öt napon át tanácskoztak a KGST-országok földtani kutatói. A KGST földtani állandó bizottsága műszaki- tudományos tématerve szer- rint tartott munkabizottsági ülésen valamennyi KGST- ország szakértői részt vettek.

Szakszervezetek kongresszusa

Tegnap, szombaton befe- jeződött Budapesten három szakszervezet kongresszusa.

A Textilipari Dolgozók Szakszervezetének küldöttjei megválasztották az új Köz- ponti Vezetőséget, majd a Központi Vezetőség megvá- lasztotta az elnökséget. El- nök: Apró József, alelnök: Tóth Anna, főtítkár: Bara- nyai Tiborné, titkár: Konrad István.

A Vegyipari Dolgozók Szakszervezetének tanácsko-

zása megválasztotta a Köz- ponti Vezetőséget, majd a Központi Vezetőség az el- nökséget, az pedig a tisztsé- gviselőket. Elnök: Takács Sándor, alelnök: dr. Zádor György, főtítkár: Dajka Fer- enc, titkár: Kamarás Mi- hálné, Tóth Ferenc és Mol- nár Károly.

A Pedagógusok Szakszer- vezetete 107 tagú Központi Vezetőséget választott. Elnök ismét dr. Csűrös Zoltán, fő- titkár Péter Ernő, titkár dr. Voksán József.